

Arızı Serbest Meslek Kazancı

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.4.DEF.0.53.10.00-120[2015-2]-12
Tarih	18.06.2015

T.C.

RİZE VALİLİĞİ

Defterdarlık Gelir Müdürlüğü

Sayı : 85550353-120[2015-2]-12

18/06/2015

Konu : Arızı Serbest Meslek Kazancı

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, serbest avukat olarak faaliyette bulunduğunuzu, Rize Adliyesinin Almanca ile ilgili olarak tercümanlık hizmetlerini adliye bilirkişi listesinde kayıtlı olarak yürüttüğünüzü ve bilirkişi ücretlerinin tarafınıza gider makbuzu karşılığı ödendiği, benzer şekilde çok istisna da olsa noterlere de çeviri hizmeti verdiğinizizi belirterek, tercümanlık faaliyetinizden dolayı mükellefiyet tesisi yapılıp yapılmayacağı ile alınan tercüme ücretleri için serbest meslek makbuzu düzenleyip düzenlemeyeceğiniz hususunda bilgi istenmektedir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun,

61 inci maddesinde, "Ücret, işverene tabi ve belirli bir işyerine bağlı olarak çalışanlara hizmet karşılığı verilen para ve ayınlar ile sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatlerdir.

Ücretin ödenek, tazminat, kasa tazminatı (Mali sorumluluk tazminatı), tahsisat, zam, avans, aidat, huzur hakkı, prim, ikramiye, gider karşılığı veya başka adlar altında ödenmiş olması veya bir ortaklık münasebeti niteliğinde olmamak şartı ile kazancın belli bir yüzdesi şeklinde tayin edilmiş bulunması onun mahiyetini değiştirmez.

Bu kanunun uygulanmasında, aşağıda yazılı ödemeler de ücret sayılır:

...

5 Bilirkişilere, resmî arabuluculara, eksperlere, spor hakemlerine ve her türlü yarışma jürisi üyelerine ödenen veya sağlanan para, ayın ve menfaatler;..."

65 inci maddesinde, "Her türlü serbest meslek faaliyetinden doğan kazançlar serbest meslek kazancıdır.

Serbest meslek faaliyeti; sermayeden ziyade şahsi mesaiye, ilmi veya mesleki bilgiye veya ihtisasa dayanan ve ticari mahiyette olmayan işlerin işverene tabi olmaksızın şahsi sorumluluk altında kendi nam ve hesabına yapılmasıdır..."

hükümleri yer almaktadır.

Öte yandan, aynı Kanunun 94 üncü maddesinde; "Kamu idare ve müesseseleri, iktisadî kamu müesseseleri, sair kurumlar, ticaret şirketleri, iş ortaklıkları, dernekler, vakıflar, dernek ve vakıfların iktisadî işletmeleri, kooperatifler, yatırım fonu yönetenler, gerçek gelirlerini beyan etmeye mecbur olan

ticaret ve serbest meslek erbabı, zirai kazançlarını bilanço veya ziraî işletme hesabı esasına göre tespit eden çiftçiler aşağıdaki bentlerde sayılan ödemeleri (avans olarak ödenenler dahil) nakden veya hesaben yaptıkları sırada, istihkak sahiplerinin gelir vergilerine mahsuben tevkifat yapmaya mecburdurlar.

1.Hizmet erbabına ödenen ücretler ile 61 inci maddede yazılı olup ücret sayılan ödemelerden (istisnadan faydalananlar hariç), 103 ve 104 üncü maddelere göre,

2.Yaptıkları serbest meslek işleri dolayısıyla bu işleri icra edenlere yapılan ödemelerden (Noterlere serbest meslek faaliyetlerinden dolayı yapılan ödemeler hariç);

b) Diğerlerinden %20 "

oranında vergi tevkifatının yapılacağı hükmü yer almaktadır.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun "Makbuz Mecburiyeti" başlıklı 236 ncı maddesinde de; "Serbest meslek erbabı, mesleki faaliyetlerine ilişkin her türlü tahsilatı için iki nüsha serbest meslek makbuzu tanzim etmek ve bir nüshasını müşteriye vermek, müşteri de bu makbuzu istemek ve almak mecburiyetindedir." hükmü yer almıştır.

Bu hüküm ve açıklamalara göre, avukatlık faaliyetiniz dışında adliye bilirkişi listesinde kayıtlı olarak yürüttüğünüz bilirkişilik hizmetinden elde etmiş olduğunuz gelirin ücret olarak kabul edilerek Gelir Vergisi Kanununun 61, 94, 98, ve 103 üncü maddeleri uyarınca tevkifat yapılmak suretiyle vergilendirileceği tabidir.

Diğer taraftan, noterlere verdiğiniz çeviri faaliyetini bir hizmet akdi ile bağlı olmaksızın, şahsi mesaiye ve mesleki bilgiye dayanarak şahsi sorumluluk altında kendi nam ve hesabınıza yapmanız halinde elde edilen gelirin serbest meslek kazancı olarak değerlendirilmesi ve Gelir Vergisi Kanununun serbest meslek kazancının vergilendirilmesine ilişkin hükümlere göre vergilendirilmesi gerekmekte olup, bu faaliyetinden dolayı bağlı olduğunuz vergi dairesine bilgilendirme amaçlı bir dilekçe ile başvurmanız gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026